

FORORD

I henhold til dyrevæmslovens § 12 kan justitsministeren fastsætte regler for transport af dyr.

Sager vedrørende transport udgør en meget betydelig del af det samlede antal sager, der forelægges for rådet, hvilket fremgår af nedenstående oversigt.

Transportsager behandlet af rådet 1991-95:

	Vedr. kvæg	Vedr. Svin	Sager i alt	Procent
1991	9	9	162	11
1992	7	26	203	16
1993	6	44	236	21
1994	1	33	221	15
1995	5	47	206	25

Op til en fjerdedel af samtlige forelagte sager i perioden har været transportsager. Det drejer sig især om transport af syge og tilskadekomne dyr og angår helt overvejende svin. Årsagen er sandsynligvis, at rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge og tilskadekomne dyr bevirkede en større opmærksomhed på de særlige forhold, der knytter sig til transport af slagtesvin i forbindelse med, at den gamle "100 kg regel" blev ophævet. Derudover spiller det en rolle, at transportafstandene er øget i takt med nedlæggelse af slagteriafdelinger i forbindelse med fusioneringer. Rådet har bestræbt sig på at informere om den ændrede vurdering, bl.a. ved artikler i fagblade for landmænd og vognmænd. I konkret forelagte sager henviser vognmændene ofte til, at deres arbejdsvilkår er vanskelige. Bl.a. afhentes grisene ofte om natten, de tages fra et udleveringsrum, leverandøren er ikke til stede, og det er vanskeligt for vognmand eller chauffør at opdage grise med haltheder, ligesom leverandørerne ofte undlader at gøre opmærksom på, at leverancen indeholder et eller flere dyr med skader eller sygdom. Rådet har

forståelse for disse synspunkter og lader dette komme til udtryk i sine udtalelser, når der er rimeligt grundlag herfor.

Udover ovenstående har rådet behandlet sager vedr. transport af andre dyr, især udsætterhøns fra buranlæg, der transporteres over lange afstande fra hjembesætningen til slagting, ofte i udlandet. Rådets årsberetninger fra de senere år indeholder eksempler på typiske sager af denne karakter.

Transportsager er derfor et vigtigt arbejdsområde for Det Veterinære Sundhedsråd. I en bestræbelse på at belyse disse sager så godt som muligt rekvirerer rådet i vid udstrækning materiale fra kødkontrollen og lader det undersøge på KVLs Laboratorium for Veterinær Patologi. Igennem årene er der skabt et udmærket samarbejde mellem Sundhedsrådet og dyrlægerne ved slagterikontrollen, hvilket er afgørende for rådets udtalelser til politimyndighederne.

Transport af dyr er især reguleret gennem to bekendtgørelser: 1) Bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr og 2) bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport. Sidstnævnte er udstedt til opfyldelse af EU-direktiv 91/628. Derudover er transport af dyr behandlet i en række andre bekendtgørelser, tekniske forskrifter, EU-konventioner mv.

Sundhedsrådet har ikke fundet det let at arbejde med to transportbekendtgørelser, hvoraf 1) gælder ved nationale transporter over en afstand på højst 50 km, medens 2) gælder transporter over 50 km, hvadenten disse alene foregår i Danmark eller mellem Danmark og andre EU-lande. I konkret forelagte sager kan transportafstanden ofte ikke fastlægges nøjagtigt, og i øvrigt er der overlapninger mellem de to bekendtgørelser, der efter Sundhedsrådets opfattelse bør skrives sammen til én bekendtgørelse, der dækker hele området.

I forbindelse med en opdatering bør der desuden ske en tiltrængt ajourføring af nuværende dyrevæmslovs § 32, stk. 2, 2. punktum, der bl.a. fastslår, at § 7, 2. punktum i den gamle dyrevæmslov fra 1950 stadig er i kraft. I § 7, 2. punktum

hedder det: "Større husdyr, særlig heste og kvæg, der på grund af tilskadekomst, herunder benbrud, skal aflives, må ikke medmindre særlige forhold gør sig gældende transporteres til slagting, men skal aflives på stedet". Sundhedsrådet har i sin redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge og tilskadede dyr anført, at også svin må anses for at være store husdyr og har i forordet til årsberetningen for 1992 nærmere redegjort for dette standpunkt. Som nævnt oven for omhandler de forelagte transportsager helt overvejende svin, og af flere grunde er det ønskeligt, at det ~~lovfæstes~~, at svin uanset alder og vægt er omfattet af bestemmelserne. En sådan justering af lovtæksten ville i øvrigt være i god harmoni med de intentioner, der kom til udtryk i forbindelse med forelæggelse af forslag til den nye dyreværmslov: At loven skulle betyde en generel styrkelse af dyrs stilling i samfundet (se Betænkning nr. 1154 om Dyrevæm, København 1988).

I brev af 15. januar 1997 til Justitsministeriet har Sundhedsrådet fremført de oven for nævnte synspunkter. Rådet har derudover foreslået, at der sker en stramning vedr. transport af højtdrægtige dyr, jf. rådets meddelelse fra december 1976 om transport af kreaturer og svin i højt drægtig tilstand. Rådet foreslår, at der i forbindelse med en generel revision af reglerne vedr. transport indføres lovmæssige bestemmelser, der forbyder transport af dyr (kvæg, heste, svin, små drøvtyggere) i sidste drægtigheds måned.

I svar af 23. januar 1997 anførte Justitsministeriet, at man arbejdede på en revision af transportreglerne, og at man havde planer om at sammenskrive de to bekendtgørelser til én. Ministeriet anførte videre, at man ville lade Sundhedsrådets synspunkter indgå i det videre arbejde.

Den 29. oktober 1997 har Justitsministeriet udsendt "Bekendtgørelse nr. 810 om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport og bekendtgørelse om transport af dyr". Bekendtgørelsen imødekommer ikke rådets ønsker om en mere indgående revision, ligesom der ikke er sket en sammenskrivning af de to bekendtgørelser.

Sundhedsrådet havde som nævnt gerne set mere indgående ændringer. Det skal atter understreges, at transporter af dyr indebærer betydelige risici for dyreværmsmæssigt uforsvarlige situationer, jf. den debat, der har været i pressen om transporter mellem EU-landene. Den nu foreliggende, reviderede bekendtgørelse vil efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse ikke ændre afgørende på disse forhold.

Frederiksberg, den 1. november 1997

Knud Nielsen